

2) Návrh zákona o transformácii mzdy (neschválený)

platenie odvodov z ceny práce a nie z hrubej mzdy; zlúčenie odvodov zamestnanca a zamestnávateľa, odvody platí zamestnávateľ; zjednotenie stropov na úrovni 3-násobku ceny práce v danom roku; jeden spoločný 25% sociálny a 10% zdravotný odvod namiesto doterajších odvodov; ročné zúčtovanie odvodov; dobrovoľné poistenie v nezamestnanosti; zrušenie rezervného fondu solidarity

Zámer opatrenia: odstrániť komplikovanosť a administratívnu náročnosť výpočtu a platenia odvodov

Obsah opatrenia:

- zrušenie inštitútu hrubej mzdy a zavedenie výpočtu odvodov na báze ceny práce, ktorá je daná ako súčet hrubej mzdy a odvodov platených zamestnávateľom
- úprava sadzieb jednotlivých odvodov tak, aby bol celkový vplyv na čisté príjmy zamestnancov, na náklady zamestnávateľov a na verejné financie čo najmenší (keďže cena práce väčšiny zamestnancov je rovná 1,352-násobku ich hrubej mzdy, sadzby jednotlivých odvodov sa adekvátne zmenšia)
- úprava základu na výpočet odvodov pre živnostníkov: nedeliť základ dane číslom 2, resp. 2,14, ale iba 1,5 pre všetky odvody
- zlúčenie odvodov platených zamestnancom a zamestnávateľom, prenesenie zodpovednosti za platenie odvodov na zamestnávateľa
- zrušenie rezervného fondu solidarity a adekvátne zvýšenie sadzby starobného dôchodkového poistenia
- zavedenie dobrovoľnosti u zamestnancov pre poistenie v nezamestnanosti
- zlúčenie všetkých povinných sociálnych odvodov do jedného sociálneho odvodu
- výška príspevku do II. dôchodkového piliera sa nezmení, ostane na úrovni 6,7% z ceny práce (čo zodpovedá 9% z hrubej mzdy)
- zavedenie jednotného stropu pre platenie odvodov vo výške 3-násobku priemernej ceny práce v danom roku
- zavedenie ročného zúčtovania odvodov
- zmena výpočtu percentuálneho osobného mzdového bodu, ktorý slúži ako základ pre výpočet dôchodkov: z pomeru osobnej hrubej mzdy k priemernej hrubej mzde v hospodárstve na pomer osobnej ceny práce k priemernej cene práce v hospodárstve
- odhadované ročné statické dopady na verejné financie: 127,5 mil. € (3,84 mld. Sk), ak by nikto nevyužil možnosť poistenia v nezamestnanosti; 86,6 mil. € (2,61 mld. Sk), ak by túto možnosť využili všetci zamestnanci

Hlasy proponentov:

- administratívna komplikovanosť výpočtu a platenia odvodov patrí medzi najvýznamnejšie bariéry podnikateľského prostredia
- jednoduchší mechanizmus platenia odvodov je dobrým predpokladom na ďalší krok reformy – rozšírenie bázy pre platenie odvodov na všetky druhy príjmov
- zjednodušenie a zvýšenie transparentnosti systému motivuje ľudí menej sa vyhýbať plateniu odvodov, čo by malo za následok zvýšenie výberu odvodov; pozitívny vplyv zjednodušenia systému sa výrazne prejavil aj pri zavedení rovnej dane
- nový odvodový systém zvýši čisté príjmy takmer 98% zamestnancov
- súčasný systém zahmlieva celkové náklady zamestnávateľa a výšku platieb štátu – zavedenie ceny práce ako odmeny za vykonanú prácu zvýši u ľudí informovanosť o platbách medzi štátom, zamestnancom a zamestnávateľom

Hlasy oponentov:

- už niekoľko rokov existujú podobné koncepcie zjednotenia odvodov, ktoré navyše zachádzajú ďalej (napríklad projekt Unitas pripravovaný ministerstvom financií)
- v čase krízy je neprípustné prijímať opatrenia, ktoré ešte viac a navyše výrazne zvyšujú deficit; snaha vlády je deficit čo najviac znižovať
- odvodový systém potrebuje komplexnú a systémovú reformu, najmä rozšírenie bázy pre platenie odvodov, nie iba kozmetické zmeny jednotlivých sadzieb
- poistenie v nezamestnanosti by malo byť povinné, keďže význam dobrovoľného poistenia mnoho ľudí podceňuje, čo môže v čase rýchlo rastúcej nezamestnanosti spôsobiť štátu veľké náklady na zabezpečenie životného štandardu pre ľudí bez práce

Primárny zdroj: Návrh zákona o transformácii mzdy
<http://www.nrsr.sk/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=3054>

Stav opatrenia v legislatívnom procese: neschválené 28.10.2009 v NR SR v 1. čítaní

Navrhovateľ: Poslanci NR SR (I. Štefanec)